

Byla T-198/03

Bank Austria Creditanstalt AG prieš Europos Bendrijų Komisiją

„Konkurencija — Administracinė procedūra — Sprendimo, konstatuojančio EB 81 straipsnio pažeidimą ir skiriančio baudas, paskelbimas — Austrijos bankų paskolų ir indėlių palūkanų normų nustatymas („Lombard klubas“) — Prašymo neskelbti tam tikrų sprendimo dalių atmetimas“

2006 m. gegužės 30 d. Pirmosios instancijos teismo (antroji kolegija)
sprendimas II - 1439

Sprendimo santrauka

- 1. Ieškinys dėl panaikinimo — Aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį — Sąvoka — Aktai, sukeliantys privalomų teisinių pasekmių
(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa; Tarybos reglamentas Nr. 17; Komisijos sprendimo 2001/462 9 straipsnio trečioji pastraipa)*

2. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Komisijos taikant Reglamentą Nr. 17 gauta informacija — Profesinė paslaptis*
(EB 287 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalis ir 20 straipsnio 2 dalis)

3. *Ieškinys dėl panaikinimo — Suinteresuotumas pareikšti ieškinį*
(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa ir EB 287 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 17 20 straipsnis)

4. *Konkurencija — Bendrijos teisės normos — Pažeidimai — Pažeidimą konstatuojantis arba baudas skiriantis sprendimas*
(EB 81 straipsnio 1 dalis; EB 82 straipsnis ir 83 straipsnio 2 dalies a punktas; Tarybos reglamento Nr. 17 3 straipsnis, 15 straipsnio 2 dalis ir 21 straipsnio 1 dalis)

5. *Bendrijos teisė — Bendrieji teisės principai — Teisėtumas*

6. *Institucijų aktai — Viešumas*
(EB 254 ir 255 straipsniai; ES 1 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 17 21 straipsnio 1 dalis)

7. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Informacijos, kuriai taikoma profesinės paslapties apsauga, nustatymas*
(EB 287 straipsnis; Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai Nr. 45/2001 ir 1049/2001; Tarybos reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalis ir 21 straipsnio 2 dalis)

8. *Konkurencija — Bendrijos teisės normos — Pažeidimai — Pažeidimą konstatuojantis arba baudas skiriantis sprendimas*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų Nr. 45/2001 ir Nr. 1049/2001 4 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 17 20 straipsnis)

9. *Konkurencija — Bendrijos teisės normos — Pažeidimai — Pažeidimą konstatuojantis arba baudas skiriantis sprendimas*
(Tarybos reglamento Nr. 17 2, 3, 6, 7, 8 straipsniai bei 21 straipsnio 1 ir 2 dalys)

10. *Konkurencija — Baudos — Baudas skiriantis sprendimas*

(Tarybos reglamentas Nr. 17)

11. *Ieškinys dėl panaikinimo — Pagrindai*

(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa; Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 45/2001)

12. *Institucijų aktai — Komisijos aktai — Komisijos diskrecija nusprendžiant kaip juos skelbti*

1. Remiantis EB 230 straipsniu, pareiškto ieškinio dėl panaikinimo objektu gali būti teisės aktai arba sprendimai, sukeliantys privalomų teisinių pasekmių, darančių poveikį ieškovo interesams, labai pakeičiant jo teisinę padėtį

mo 2001/462 9 straipsnio trečiąją pastraipą taikomos tik *mutatis mutandis*. Tai reiškia, kad priimdamas pagal šią nuostatą sprendimą bylas nagrinėjantis pareigūnas turi užtikrinti profesinių paslapčių, kurias sudaro informacija, kuriai nereikalinga tokia speciali apsauga kaip komercinėms paslaptims, apsaugą ir informacijos, kuri gali būti pateikta tretiesiems asmenims, turintiems teisę dėl jos būti išklaustytiems, tačiau kurios konfidencialus pobūdis neleidžia jos paviėšinti, apsaugą.

Šiuo klausimu Sprendimo 2001/462 dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose 9 straipsnis yra skirtas įgyvendinti Bendrijos teisėje numatytą informacijos, su kuria Komisija susipažino vykdydama konkurencijos taisyklių taikymo procedūras, apsaugos procedūrą. Jo dvi pirmos pastraipos, kurios yra skirtos komercinių paslapčių apsaugai, numato būtent informacijos atskleidimą asmenims, įmonėms ar įmonių asociacijoms įgyvendinant jų teisę būti išklaustytiems per konkurencijos taisyklių taikymo procedūrą. Tačiau dėl informacijos paviėšimo paskelbiant ją Europos Bendrijų Oficialiajame leidinyje pažymėtina, kad šios nuostatos pagal Sprendi-

Be to, pagal šį sprendimą bylas nagrinėjantis pareigūnas priimdamas sprendimą, leidžiantį pagal minėtą 9 straipsnį paviėšinti informaciją, turi taip pat laikytis Reglamento Nr. 45/2001 dėl as-

menų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo nuostatų.

taisyklių taikymo procedūras, taikoma būtent informacijai, gautai taikant Reglamentą Nr. 17 ir kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, apimančią platesnę informaciją nei įmonių komercinės paslaptys.

Todėl kai bylas nagrinėjantis pareigūnas priima sprendimą pagal Sprendimo 2001/462 9 straipsnio trečiąją pastraipą, jis neturi apsiriboti tik tuo, kad nustato, ar pagal Reglamentą Nr. 17 priimto sprendimo pavišinti skirtoje versijoje yra komercinių paslapčių ar kitos informacijos, kuriai taikoma panaši apsauga. Jis taip pat turi patikrinti, ar šioje versijoje nėra kitos informacijos, kuri negali būti pavišinta dėl specialiai ją saugančių Bendrijos teisės normų, ar dėl to, kad ji yra susijusi su informacija, kurios atžvilgiu dėl jos pobūdžio yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. Todėl bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimas sukelia teisinių pasekmių, jei jame nagrinėjamas klausimas, ar skelbtiname tekste yra tokios informacijos.

Šiuo klausimu pažymėtina, kad turi būti skiriama apsauga, kurią reikia suteikti informacijai, kuriai taikomas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, asmenų, įmonių ar įmonių asociacijų, turinčių teisę būti išklausytiems per konkurencijos taisyklių taikymo procedūrą, atžvilgiu, nuo apsaugos, kurią reikia suteikti tokiai informacijai, visuomenės atžvilgiu.

(žr. 26, 28, 31–34 punktus)

2. Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Bendrijos teisėje įtvirtinta apsauga informacijai, su kuria Komisija susipažino vykdydama konkurencijos

Iš tikrųjų EB 287 straipsnyje įtvirtinta ir įmonėms taikomų konkurencijos taisyklių srityje Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalimi įgyvendinta institucijų pareigūnų ir tarnautojų pareiga neatskleisti jų turimos informacijos, kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, yra švelnesnė asmenų, kuriems to reglamento 19 straipsnio 2 dalis suteikia teisę būti išklausytiems, atžvilgiu. Komisija gali perduoti tokiems asmenims tam tikrą informaciją, kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, jei to reikia tinkamai tyrimo eigai užtikrinti. Vis dėlto tokia

galimybė netaikoma komercinėms paslaptims, kurioms yra suteikiama speciali apsauga. Tačiau informacija, kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, negali būti paviešinta, neatsižvelgiant į tai, ar ji yra komercinė paslaptis, ar kita konfidenciali informacija.

Tokio skirtingo vertinimo būtinybė yra pateisinama, nes komercinės paslapties sąvoka apima informaciją, kurią ne tik paviešinus, bet ir paprasčiausiai perdavus kitam, ne ją suteikusiam asmeniui, galima padaryti didelę žalą informacijos pateikėjo interesams.

(žr. 28–30 punktus)

3. Reglamento Nr. 17 20 straipsnis ir EB 287 straipsnis dėl profesinės paslapties, be kita ko, saugo asmenis, kurių atžvilgiu pagal Reglamentą Nr. 17 atliekama konkurencijos taisyklių taikymo procedūra, nuo žalos, kuri gali atsirasti dėl informacijos, kurią Komisija gavo per šią procedūrą, paviešinimo. Todėl įmonė, kurios atžvilgiu vyksta ši procedūra,

iš principo yra suinteresuota pareikšti ieškinį dėl bylą nagrinėjančio pareigūno sprendimo paskelbti nekonfidencialią Komisijos sprendimo skirti jai baudą už konkurencijos taisyklių pažeidimą versiją panaikinimo.

Trečiojo asmens pranešimų apie kaltinimus paskelbimas neturi įtakos minėtos įmonės interesui pareikšti ieškinį. Iš tikrųjų, net jei šiuose dokumentuose esanti informacija būtų identiška esančiai ginčijamose sprendimo skirti baudas dalyse, pastarojo sprendimo svarba visiškai skiriasi nuo pranešimo apie kaltinimus svarbos. Pastarasis yra skirtas suteikti suinteresuotosioms šalims galimybę pačioms pateikti savo nuomonę apie Komisijos preliminariai nustatytus prieš jas nukreiptus faktus. Sprendime paskirti baudas pateikiamas faktų, kuriuos Komisija laiko įrodytais, aprašymas. Todėl pranešimo apie kaltinimus ir jo priedo paskelbimas, kad ir koks jis būtų žalingas suinteresuotosioms šalims, negali panaikinti asmenų, kuriems skirtas sprendimas paskirti baudas, suinteresuotumo tvirtinti, kad paskelbtoje šio sprendimo versijoje yra informacijos, saugomos nuo paviešinimo.

Be to, sprendimo adresato suinteresuotumas jį ginčyti negali būti paneigtas dėl

to, kad jis jau buvo įvykdytas, nes pats tokio sprendimo panaikinimas gali turėti teisinių pasekmių, pavyzdžiui, įpareigojant Komisiją imtis priemonių, reikalingų įvykdyti Pirmosios instancijos teismo sprendimą, ir neleidžiant Komisijai atnaujinti tokios praktikos.

5. Teisėtumo principas Bendrijos teisėje yra pripažintas kaip reikalaujantis, kad sankcija, net ir nebūdama baudžiamojo pobūdžio, galėtų būti paskirta, tik jei ji turi aiškų ir nedviprasmišką teisinį pagrindą.

Galiausiai tai, kad išnyko aplinkybės, dėl kurių ieškovas prašė sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą, nereiškia, jog išnyko suinteresuotumas pareikšti ieškinį dėl to sprendimo panaikinimo.

Vis dėlto negalima daryti išvados, kad teisėtumo principas draudžia skelbti institucijų priimtus aktus, kai skelbimas nėra tiesiogiai numatytas Sutartyse ar kitame bendro pobūdžio akte. Iš tikrųjų pagal šiuo metu galiojančią Bendrijos teisę toks draudimas prieštarautų ES 1 straipsniui, pagal kurį Europos Sąjungoje „sprendimai priimami kuo atviriau“.

(žr. 42–45 punktus)

(žr. 68–69 punktus)

4. Komisijos pareiga pagal Reglamento Nr. 17 21 straipsnio 1 dalį skelbti sprendimus, kuriuos ji priima taikydama to paties reglamento 3 straipsnį, taikoma visiems sprendimams, konstatuojantiems pažeidimą ar paskiriantiems baudą, nesiaiškinant, ar juose yra įpareigojimas nutraukti pažeidimą arba ar toks įpareigojimas yra pateisinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes.

6. Atvirumo principas, įtvirtintas ES 1 straipsnyje, pagal kurį „sprendimai priimami kuo atviriau“, atsispindi ir EB 255 straipsnyje, kuris tam tikromis sąlygomis užtikrina piliečių teisę susipažinti su institucijų dokumentais. Be to, jis įtvirtintas EB 254 straipsnyje, kuris tam tikrų institucijų aktų įsigaliojimą sieja su jų paskelbimu, ir kitose Bendrijos teisės nuostatose, pavyzdžiui, Reglamento Nr. 17 21 straipsnio 1 dalyje,

(žr. 58 punktą)

įpareigojančiose institucijas supažindinti visuomenę su savo veikla. Pagal šį principą ir nesant nuostatų, tiesiogiai nurodančių ar draudžiančių skelbimą, institucijų teisė pavišinti savo priimtus aktus yra taisyklė, kuri turi išimčių, kai, pavyzdžiui, nuostatomis, užtikrinančiomis profesinių paslapčių laikymąsi, Bendrijos teisė draudžia atskleisti šiuos aktus ar tam tikrą juose esančią informaciją.

Kad informacijos atžvilgiu dėl jos pobūdžio būtų nustatytas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį, pirmiausia būtina, kad ją žinotų tik ribotas asmenų ratas. Antra, tai turi būti informacija, kurios atskleidimas galėtų padaryti didelę žalą ją pateikusiems ar tretiesiems asmenims. Galiausiai būtina, kad interesai, kurie gali būti pažeisti atskleidus informaciją, būtų objektyviai verti apsaugos. Vertinant, ar informacija yra konfidenciali, reikia nustatyti santykį tarp teisėtų interesų, kurie neleidžia jos atskleisti, ir bendro intereso, kuris reikalauja, kad Bendrijos institucijų veiksmi būtų atliekami kuo atviriau.

(žr. 69 punktą)

7. Nei EB 287 straipsnis, nei Reglamentas Nr. 17 tiesiogiai nenurodo, kokia informacija, kuri nėra komercinė paslaptis, yra saugoma kaip profesinė paslaptis. Šiuo klausimu iš Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalies negalima daryti išvados, kad kaip profesinė paslaptis saugoma bet kokia informacija, gauta taikant šį reglamentą, išskyrus tą informaciją, kurią privaloma skelbti pagal šio reglamento 21 straipsnį. Iš tikrųjų, kaip ir EB 287 straipsnis, Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalis, įgyvendinanti šią Sutarties nuostatą konkurencijos taisyklių, taikomų įmonėms, srityje, draudžia tik informacijos, „kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį“, atskleidimą.

Bendrijos teisės aktų leidėjas pusiausvyrą tarp bendrojo Bendrijos veiksmų skaidrumo intereso ir jam galbūt priešingų interesų nustatė įvairiuose antrinės teisės aktuose, pavyzdžiui, Reglamente Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ir Reglamente Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Nors sąvoka „profesinė paslaptis“ yra pirminės teisės sąvoka, nes ji įvardyta EB 287 straipsnyje, o antrinė teisė jokių

būdu negali pakeisti Sutarties nuostatų, vis dėlto Bendrijos teisės aktų leidėjo pateiktas Sutarties aiškinimas klausimu, kuris nėra aiškiai išspręstas, yra svarbi nuoroda, kaip turėtų būti suprantama tam tikra nuostata.

arba kuri yra saugoma pagal kitas antrinės teisės, pavyzdžiui, Reglamento Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, taisykles, skelbimą. Tačiau jis nedraudžia skelbti informacijos, su kuria visuomenė turi teisę susipažinti pasinaudodama teise susipažinti su dokumentais.

Iš to darytina išvada, kad jei tokios antrinės teisės nuostatos draudžia informacijos pavišimą ar neleidžia visuomenei susipažinti su dokumentais, kuriuose yra tokia informacija, ji turi būti laikoma informacija, kuriuos atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. Tačiau jei visuomenė turi teisę susipažinti su dokumentais, kuriuose yra tam tikra informacija, ji negali būti laikoma informacija, kurios atžvilgiu yra įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį.

(žr. 75 punktą)

(žr. 70–72, 74 punktus)

8. Dėl Komisijos taikant Reglamentą Nr. 17 priimtų sprendimų skelbimo reikia pažymėti, kad šio reglamento 20 straipsnis draudžia ne tik komercinės paslapties atskleidimą, bet ir informacijos, kuriai taikomos Reglamento Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais 4 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su dokumentais išimtis
9. Reglamento Nr. 17 21 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama kaip ribojanti 1 dalyje Komisijai nustatytą pareigą skelbti sprendimus, priimtus pagal šio reglamento 2, 3, 6, 7 ir 8 straipsnius, tik suinteresuotųjų šalių nurodymu ir šių sprendimų „esmės“ atskleidimu, siekiant palengvinti Komisijos uždavinį informuoti apie juos visuomenę, atsižvelgiant į su skelbimu Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje susijusius kalbinius suvaržymus. Tačiau ši nuostata neriboja Komisijos teisės, jei ji mano esant reikalinga ir jei jos ištekliškai tai leidžia, paskelbti visą savo sprendimų tekstą, išskyrus tuos atvejus, kai reikia laikytis profesinės paslapties apsaugos reikalavimų.

Taigi jei Komisijai yra nustatyta bendra pareiga skelbti tik nekonfidencialias savo sprendimų versijas, norint užtikrinti jos laikymąsi, nebūtina 21 straipsnio 2 dalį aiškinti taip, kad ji suteikia pagal Reglamento Nr. 17 2, 3, 6, 7 ir 8 straipsnius priimtų sprendimų adresatams specialią teisę, leidžiančią jiems prieštarauti, kad Komisija skelbtų Oficialiajame leidinyje (o tam tikrais atvejais ir šios institucijos internetiniame puslapyje) informaciją, kuri, nors ir nebūdama konfidenciali, nėra „esminė“ suprasti šių sprendimų rezoliucines dalis.

Be to, įmonės, kartelio narės suinteresuotumas, kad jos pažeidimo detalės nebūtų paviešintos, nenusipelno jokios išskirtinės apsaugos, atsižvelgiant, viena vertus, į visuomenės interesą kuo išsamiau sužinoti bet kokių Komisijos veiksmų motyvus, į ūkio subjektų interesą sužinoti, už kokį elgesį paskiriama sankcija, ir asmenų, kuriems buvo pakenkta pažeidimu, suinteresuotumą sužinoti tokio elgesio detales, kad prirėkus galėtų įrodinėti savo teises nubaustų įmonių atžvilgiu.

(žr. 76–78, 88 punktus)

10. Faktų, susijusių su karteliu, įtraukimas į sprendimą paskirti baudas negali būti susietas su sąlyga, kad Komisija būtų kompetentinga konstatuoti su tuo susijusį pažeidimą, arba su sąlyga, kad ji būtų realiai konstatavusi tokį pažeidimą. Iš tikrųjų Komisija sprendime, konstatuojančiame pažeidimą ir nustatančiame sankciją, gali teisėtai aprašyti faktines ir istorines inkriminuojamo elgesio aplinkybes. Tas pats pasakytina ir apie šio aprašymo skelbimą, nes jis gali būti naudingas suinteresuotai visuomenei visiškai suprasti tokio sprendimo motyvus. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pati Komisija sprendžia dėl reikalingumo įtraukti tokią informaciją.

(žr. 89 punktą)

11. Reglamentu Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo siekiama apsaugoti fizinius asmenis tvarkant as-

mens duomenis. Juridinis asmuo nepatenka į asmenų, kurių apsaugai užtikrinti yra skirtas šis reglamentas, ratą ir negali remtis jo nustatytų taisyklių tariamu pažeidimu.

(žr. 95 punktą)

12. Be Komisijai Reglamentu Nr. 17 nustatytos viešumo pareigos, ji turi plačią diskreciją kiekvienu atveju spręsti, kaip skelbti savo aktus. Ji neprivalo šiuo požiūriu tos pačios rūšies aktų vertinti

identišškai. Lygybės principas nedraudžia Komisijai iš anksto internete skelbti tekstų, kurių paskelbimas Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje yra numatytas, tačiau kurių visų oficialiųjų kalbinių versijų ji dar neturi, tomis kalbinėmis versijomis, kurios jau yra, arba ta kalba ar kalbomis, kurią ar kurias geriausiai supranta suinteresuota visuomenė. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad tik tam tikrų kalbinių versijų turėjimas yra pakankamas pagrindas pateisinti skirtingą vertinimą.

(žr. 102 punktą)